

Aan de raad
Aan de raadscommissie Stad en Ruimte

Behandeld door	Peter van den Akker/ Siert de Vos	Datum	21 april 2009
Doorkiesnummer	030 – 286 9603	Ons kenmerk	09.019779
E-mail	s.de.vos@utrecht.nl	Onderwerp	Definitief ruimtelijk ontwerp Catharijnesingel
Bijlage(n)			
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte dames en heren,

Inleiding

Op 10 januari 2008 behandelde de gemeenteraad het voorlopig ontwerp van de Catharijnesingel en de Catharijneknoop.

Daarbij werd motie Catharijneknoop aangenomen (M3). In die motie gaf u ons opdracht het ontwerp te optimaliseren door:

- de beleving van water en groen langs de gehele singel te continueren, ook voor het Muziekpaleis en de Catharijneknoop;
- meer transparantie in het definitieve ontwerp van de stadskamer, het middengebouw en het bruggebouw te brengen;
- aan beide zijden van de singel en de verkeersweg sociale veiligheid te garanderen door zoveel mogelijk functies in de plinten, zowel overdag als 's avonds, met zoveel mogelijk (dag)lichtinval;
- het middengebouw als een raak beeldbepalend gebouw uit te werken, en ten aanzien van de hoogte rekening te houden met de toekomstige functies in relatie tot de kwalitatieve stedenbouwkundige context.

Middels deze brief informeren wij u over het ruimtelijk ontwerp van de Catharijnesingel (opdracht gemeente) inclusief de verwerking van motie M3. Wij hebben hiermee ingestemd.

Het definitief ontwerp van de Catharijneknoop (ontwikkeling Corio) zal nog circa een half jaar in beslag nemen. Dit ontwerp krijgt u dus op een later moment voorgelegd.

Het zou terwille van integraliteit beter zijn geweest wanneer beide ontwerpen gelijktijdig zouden oplopen. De uitvoeringstermijnen van beide ontwerpen liggen evenwel ver uit elkaar. Vanwege de koppeling met de Vredenburgknoop en het Muziekpaleis (inclusief expeditietunnel) kunnen de voorbereidingen van de singel niet langer wachten (oplevering 2012). Start en oplevering Catharijneknoop ligt tussen de 2017 en 2019.

Definitief ruimtelijk ontwerp (DRO)¹

Het DRO, dat is gemaakt door het Ingenieursbureau Utrecht, betreft het deel vanaf de brug bij de Knipstraat tot de brug bij de Mariaplaats. Het DRO van de delen ten noorden en ten zuiden, volgen in een later stadium. Om te waarborgen dat de wegprofielen en het singeltracé zonder problemen zijn door te trekken, is er voor de laatste delen wel een voorlopig ontwerp gemaakt. Voor de vergroeningsopgave is bureau BALJON landschapsarchitecten ingeschakeld. Deze heeft de eerdere ontwerpproducten geanalyseerd en met het Ingenieursbureau Utrecht (IBU) en de supervisors Stationsgebied onderzocht in welke mate vergroening mogelijk is. Het onderzoek is in de leeskamer ter inzage gelegd (schetsboek Catharijnesingel december 2008).

De delen waar mogelijk verkeersknips komen, zijn bij de uitwerking voorlopig overgeslagen omdat de besluitvorming –zoals bekend – nog in volle gang is. Afhankelijk van deze besluitvorming, krijgen die aanpassingen een plaats in het definitief technisch ontwerp.

Het DRO is de basis voor het nieuwe bestemmingsplan, dat ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd.

Het DRO legt in principe alle functies in de openbare ruimte vast. De opgave daarbij was:

1. een goede onderlinge samenhang;
2. een passende aansluiting van de nieuwe openbare ruimte op bestaande en nieuwe gebouwen en op bestaande wegen;
3. invulling van motie 3.

Het DRO wordt uitgewerkt in een definitief technisch ontwerp (DTO); in dit DTO wordt de exacte maatvoering en materialisering in detail vastgelegd.

Groenaanpassingen DRO ten opzichte van het voorlopig ontwerp

- Ten opzichte van het voorlopig ontwerp zijn er 10 bomen toegevoegd op de Catharijnekade. Om dat te kunnen realiseren, is de kade breder gemaakt en komen er ondergronds extra voorzieningen om kabels en leidingen te beschermen.
- Op de Daalsekade ter hoogte van het Smakkelaarsveld zijn 7 extra bomen, inclusief speciale ondergrondse voorzieningen ingepast.
- Op het terras bij het Muziekpaleis zijn twee vaste bomen ingepast.
- Ook willen wij 10 kuipbomen plaatsen. Keuze is afhankelijk van afspraken met de toekomstige exploitant (de stichting Muziekpaleis) en afspraken over beheer en overwintering. Deze kuipbomen zijn in de zomer een belangrijk groenelement door bloei, geur en sfeer.
- In de middenberm aan de westelijke zijde tussen de brug bij de Knipstraat en het toekomstige poortgebouw zijn 16 bomen toegevoegd. Omdat deze middenberm geen optimale groeiplaats voor bomen is, komt er veel zorg voor de ondergrondse groeiplaats.
- Op de Rijnkade zijn 2 bomen toegevoegd op het meest zuidelijk gedeelte bij de Mariaplaatsbrug. Deze rij is te verlengen tot het toekomstige poortgebouw.

¹ Gelet op de omvang en fasegewijze aanpak, is het D.O. gesplitst in een definitief ruimtelijk ontwerp waarin de principes zijn vastgelegd en een definitief technisch ontwerp voor de detailleringen.

Mogelijk is er ruimte voor vergroening voor het V&D pand en de parkeergarage. In het Structuurplan Stationsgebied (december 2006) zijn voor het V&D-pand en de parkeergarage woningen opgenomen in de vorm van een overbouw van de kade. Er loopt een onderzoek naar de toevoeging van deze woningen in combinatie met vergroening van de Rijnkade. Over het resultaat zullen wij u informeren.

Tenslotte wijzen wij erop dat er naast bomen, ook nog andere groenelementen een rol spelen:

- grastaluds aan de westzijde
- muurvegetatie kademuren
- groene inrichting op het toekomstige entreegebouw
- verdere mogelijkheden voor groene daken en groene gevels op en aan aangrenzende panden. Over het laatste onderwerp verschijnt in april 2009 een studie.

Ten opzichte van het voorlopig ontwerp, komen er 37 vaste bomen en 10 kuipbomen bij. In totaal komen er nu 88 bomen + 10 kuipbomen. Hierdoor wordt de groenstructuur en de groenbeleving (zowel op straatniveau, vanuit de singel en van bovenaf) vergroot. Deze elementen zorgen voor verlevendiging van het Stationsgebied en voor zuurstofproductie. Hoewel het hier om een intensief binnenstedelijk centrumgebied gaat, zijn er mogelijkheden voor planten en dieren. Ook in het kader van de groenstudie worden voorstellen gedaan voor vogelbroedplaatsen en mogelijkheden voor vleermuizen.

Overige belangrijkste aanpassingen DRO ten opzichte van voorlopig ontwerp (VO)

- In het VO liepen de beide rijbanen van de Catharijnesingel recht door over de Vredenburgknoop. In het DRO is gekozen voor een meer compacte bundeling. Daarnaast zijn uitvoegstroken van buslijn 2 naar en van het Smakkelaarsveld opgenomen. Tenslotte zijn de werfpaden onder de Vredenburgknoop uit het ontwerp gehaald vanwege het risico op sociale onveiligheid.
- Halteringen van de buslijn zijn ingepast.
- De rijbaan op de brug Knipstraat is haaks op het water geplaatst (in plaats van schuin). De bocht op de Catharijnekade is ook voor lange vrachtwagens (18 meter) die het Muziekpaleis bevoorraden goed te nemen.

Consultatie

Bewoners en gebruikers

Op 8 december 2008 is een consultatieavond voor bewoners en gebruikers georganiseerd. Daar hebben circa 125 mensen gebruik van gemaakt. In algemene zin was er waardering voor het gepresenteerde definitieve ontwerp. Zorgen betroffen met name de vertragingen in de uitvoering en sociale veiligheid, vooral onder de nieuwe gebouwen over de singel. Veel vragen waren er over de verschillende routes voor bijvoorbeeld voetgangers en fietsers. Zo werd de 'openlucht' route voor voetgangers over de singel prettig ontvangen terwijl bezoekers het spijtig vonden straks geen doorgaande fietsroute meer te hebben aan de binnenstadskant van de singel. Daarnaast vroeg men zich bijvoorbeeld af of die ene route voor auto's aan de westzijde straks wel voldoende zou zijn voor een goede doorstroming van het verkeer. Het 2-kolommenstuk van de consultatieavond ligt in de leeskamer en staat op de website.

Wijkraad binnenstad

Ook is het DRO voor advies aan de wijkraad binnenstad voorgelegd. De visie van de wijkraad komt op veel punten overeen met onze visie. Wel houdt de wijkraad opnieuw een pleidooi om af te zien van overkluising en te kiezen voor een tweezijdige routing voor fietsers en voetgangers.

Deze discussie is bij de bilaterale ontwikkel/ projectovereenkomst Vredenburg e.o. ten principale gevoerd. Wij vinden het niet wenselijk (en zien ook geen mogelijkheid) daarop terug te komen.

Externe partners

Het DRO is aan externe partners waaronder nood- en hulpdiensten en vervoerders ter toetsing voorgelegd. De conclusie is dat het DRO voldoet aan de gestelde eisen. Een aantal opmerkingen wordt meegenomen in het definitief technisch ontwerp.

Kostenraming en risico's

De kosten van het ontwerp passen grotendeels binnen de financiële kaders van de grondexploitatie.

	Grex 2008 (kader)	DO-raming 01-01-2009
Totaal Catharijnesingel (incl. VAT en onvoorzien)	€ 54.800.000	€ 53.000.000
Expeditietunnel + hof (incl. VAT en onvoorzien)	€ 8.800.000	€ 10.000.000
Kosten vergroenen Catharijnesingel		€ 1.100.000
Totale kosten	€ 63.600.000	€ 64.100.000.

* Bedragen prijspeil 01-01-2008 en exclusief BTW

De extra kosten die gemoeid zijn met het vergroenen van de Catharijnesingel (inclusief onderzoeken, technische aanpassingen etc.) bedragen circa 1,1 miljoen. Conform amendement A1 2008 "geld voor groener Stationsgebied" worden deze extra kosten gedekt uit de verwachte opbrengsten van de Knoopkazerne².

Deze opbrengsten zijn in de grondexploitatie geormerkt voor extra groen in het Stationsgebied.

Het noordelijk gedeelte (vanaf Knipstraat tot aan Weerdsingel) behoort tot fase 2 van de uitvoering van het Masterplan Stationsgebied, waarvoor nog financiering wordt gezocht.

De risico's van het project zijn vooral gelegen in eventuele extra grondvervuiling, archeologie en het nemen van tijdelijke verkeersmaatregelen tijdens de uitvoering in relatie tot andere werkzaamheden in de stad. Op de beheersing van deze risico's, vindt strakke sturing en monitoring plaats.

Bouwfaserings en uitvoering

De uitvoering van de Catharijnesingel zal zich over een periode van ruim 10 jaar uitstrekken, te beginnen in het najaar van 2009. Het gedeelte rond het Poortgebouw is het laatst aan de beurt: 2017 tot 2019. Er is een bouwfaserings opgesteld die momenteel wordt getoetst en besproken met de partners. Dit voorjaar worden de te nemen verkeersmaatregelen onderzocht evenals de afstemming met andere grote infrastructurele werken in en rond Utrecht. Hierover komt vóór de zomer 2009 een consultatieavond.

Het is de bedoeling de sloop van de Catharijnebak te starten in het najaar van 2009. Deze termijn hangt samen met de bouw van de Vredenburgknoop, de expeditietunnel en de bouw van het Muziekpaleis.

² Het geraamde "zachte" bedrag is gebaseerd op de intentie-afspraken met de Rijksgebouwendienst. In de 2^e helft van 2009 wordt de intentie-overeenkomst omgezet in een ontwikkel/projectovereenkomst waarmee dit bedrag "hard" wordt.

Vervolgbesluiten

- raadpleging Catharijneknoop: najaar 2009.
- vaststelling bestemmingsplan Catharijnesingel en omgeving: eind 2009.

Wij menen met dit definitief ruimtelijk ontwerp van de Catharijnesingel, inhoud te hebben gegeven aan motie 3 voor zover het de Catharijnesingel betreft. Zoals gesteld, komen wij in het najaar 2009 terug op de Catharijneknoop.

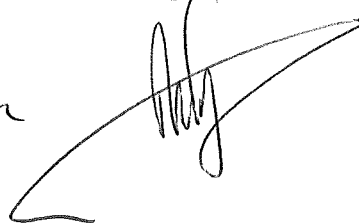
Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders

De secretaris,

A large, flowing handwritten signature in black ink, starting with a small '15' above the first few letters.

De burgemeester,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several sharp, sweeping strokes.

Bijlagen in de leeskamer en digitaal via www.cu.2030.nl:

- hoofdrapport DRO Catharijnesingel met tekeningen (IBU februari 2009)
- 2-kolommenstuk Consultatieavond
- schetsboek Catharijnesingel december 2008. LODEWIJK BALJON landschapsarchitecten
- advies Wijkraad Binnenstad van 8 maart 2009
- reactie van B&W op advies van Wijkraad Binnenstad